

Občni zbor „društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“

se je vršil dne 27. grudnia l. l. v klubovi sobi pri „Slonu“.

Predsednik društva, c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Andrej Žumer, otvori kmalu po 6. uri zvečer l. redno društveno zborovanje. V prisrčnih besedah pozdravi precejšnje število zbranih učiteljev-društvenikov in priporoča, naj vsak član v svojem delokrogu deluje za prosep in razcvit društva, da se društveno premoženje leto za letom poviša ter tako čim prej doseže zastavljeni blagi namen društva. Letos nam je bil sicer potres v veliko gmotno škodo, vendar pa je društveno premoženje navzlic temu precej naraslo. Ako bode storil vsak naš tovariš svojo dolžnost napram društvu tako, kakor jo zahteva namen in korist društva, potem ni dvoma, da se bode društvo lepo razvilo in razširilo. Posebno pa naj bi vsa slavna okrajna učiteljska društva pristopila k našemu društvu kot pokrovitelji, ker taki so nam najboljša opora. In v tej nadi kliče vsem svoj iskreni: dobro došli!

Potem poroča društveni tajnik g. Juraj Režek o delovanji odborovem v minulem l. društvenem letu:

Slavni zbor!

Gotova resnica je, da si vsakdo, kakor hitro zleze izpod očeto-vega palca in njegove oskrbi ter se hoče postaviti na lastne noge, išče potov in sredstev, kako naj bi uravnal življenje svoje, da bi ložje in boljše izhajal; saj pač dobro vé, da kakor si postelje, tako bode tudi ležal. — A ne le posameznik, tudi razne skupine: vsaka družina in vsak stan, razni narodi, dežele in države, vsi težé za istim zmotrom; olajšati si svoje stanje že sedaj — in če to ni mogoče — vsaj za bodočnost.

Učiteljstvu na Kranjskem — tega ne more nihče tajiti! — se do danes ni še dobro godilo. Res so nam zadnji časi, ker že niso mogli drugače, za nekoliko goldinarjev zvišali plače; toda, kaj bo to pri sedanjih razmerah in potrebah! Kruha, pravega kruha, kakoršen se reže vsem državnim in deželnim uradnikom, tega nam ne marajo privoščiti; gotovo se bojé, da bi se ga — ker ne navajeni — ne preobjedli.

Treba je bilo torej tudi učiteljstvu iskati potov in sredstev, da bi si olajšali prežalostno svoje stanje. Zato so nam starejši tovariši bili ustanovili „društvo v pomoč učiteljem in njih vdovam na Kranjskem“. To društvo je pripomoglo, da se je olajšal marsikateri žalosten vzdih, obrisala marsikatera solza zapuščeni učiteljevi vdovi in drobnim njenim sirotam. Toda to društvo je odmenjeno po svojih pravilih največ le zapuščenim vdovam in sirotam v pomoč, ker

s samo pokojnino, ki jim jo plačuje deželna, jim je popolnoma nemo- goče pošteno preživeti se.

Učiteljstvo pa bi rado tudi še ob življenji svojem poskrbelo za dobro vzgojo svojih otrok, s katerimi edino so še blagodarjeni, med katerimi pa jih je navadno mnogo brihtnih glav, a ne morejo do prave izobrazbe in boljšega kruha, ker ni s čim — kam.

Treba je bilo torej tudi v to stran preiščevati, kako bi se revnejšim tovarišem, ki imajo nadarjenih glav med svojim „drobižem“, pripomoglo do tega, da bi jim poskrbeli boljše izobrazbe v mestu in jih imeli komu zanesljivemu izročiti v oskrb. Kdo pa naj še le poskrbi za take naše sirote, katerim sta odmrta oče in mati? — — — In ravno v ta namen ustanovilo se je naše „društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“!

Lani obsorej, v dan nedolžnih otročičev — — kako pomenljiv dan! — sklical je bil osnovalni odbor občni zbor, na katerem so se odobrila od vis. c. kr. deželne vlade potrjena pravila in izvolil prvi društveni odbor, v katerega imenu mi je danes čast poročati slavnemu zboru.

V odbor izvoljeni gospodje so si v I. seji dne 10. prosinca t. l. razdelili društvene posle sledeče:

Predsednik: Andrej Žumer; I. podpredsednik: Franc Rak- telj; II. podpredsednik: Alojzij Kecelj; tajnik: Juraj Režek; blagajnik: Jakob Dimnik in odborniki: Jožef Cepuder, Jakob Furlan, Janko Janežič in Janko Likar. (Dalje prih.)

Književnost.

Domača vzgoja — spisal ter „društvu za zgradbo učiteljskega konvikta“ poklonil Jakob Dimnik — se je razposlala širom naše domovine in prijatelji naši jo prav pridno prodajajo ter širijo med narodom. Požrtvovalnost nekaterih predragih tovarišev naših je res vse hvale vredna; ne samo, da so razpečali poslane njim knjige, ampak naročili so jih potem z nova še po več istisov; tako n. pr. smo poslali g. Fr. Marolt-u, učitelju na Brdu, štiri istise, a naročil je potem še deset iztisov. Tovariši, to je stanovska zavest! Taki možje so učitelji iz poklica in ne samo zaradi ljubega kruha! Tudi tako delo je združeno z našim stanom. Ne samo, da zidamo s tem delom prepotrebni „učiteljski konvikt“, ampak s tem izvršujemo tudi jedno izmed mnogih naših dolž- nostij, namreč s tem delom širimo razumno domačo vzgojo, na kateri sloni šolska vzgoja, med narodom. —

Do sedaj so se še vsi slovenski listi pohvalno izrazili o „Domači vzgoji“ in zato jo smejo gg. tovariši z mirno vestjo širiti in prodajati. „Slovenski Narod“ z dne 14. grudnia 1895. l. piše: . . . s tem najnovejšim svojim delom je stvaril g. Dimnik knjigo, katero zamoremo s polnim prepričanjem priporočati vsem, kateri se morajo zani- mati za vzgojo otrok. Domača vzgoja je odločilnega pomena in če te ni, tudi šola naj- večkrat nič ne doseže. Pri nas se važnost domače vzgoje še veliko preveč prezira ali